

معاونین محترم بهداشتی دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی...

موضوع: دستورالعمل مصرف واکسن انفلوانزای انسانی - سال ۱۳۹۶

باسلام و احترام

با توجه به تصمیمات کمیته علمی کشوری انفلوانزا و سهمیه واکسن انفلوانزای انسانی اختصاص یافته به آن دانشگاه دستورالعمل نحوه مصرف در گروههای اولویت دار مشمول دریافت واکسن انفلوانزا به شرح زیر جهت بهره برداری و اقدام اعلام می گردد:

۱- در کلیه بیمارستانهای دولتی تابعه نسبت به واکسیناسیون پرسنل (بهداشتی، درمانی، خدماتی و انتظامات) با هماهنگی معاونت محترم درمان اقدام گردد. اولویت با پرسنل شاغل در بخش یا اتاق ایزوله تنفسی فشارمندی، بخشهای عفونی، داخلی، فوق تخصصی ریه، اطفال، اورژانس، ICU، CCU، آزمایشگاه و سایر بخشهای ویژه (هماتولوژی، انکولوژی، پیوند، دیالیز، سوختگی و...) می باشد (تامین واکسن از طریق بخش دولتی). تامین واکسن جهت پرسنل شاغل در بیمارستانها و درمانگاههای تحت پوشش نهادهای عمومی غیر دولتی (نظیر سازمان تامین اجتماعی)، بیمارستانها و درمانگاههای خصوصی و خیریه توسط بخش خصوصی انجام خواهد شد.

۲- پرسنل شاغل در سیستم بهداشتی و پرسنل شاغل در مراکز دیده ور انفلوانزا و تیمهای مراقبت بهداشتی میدانی (مبارزه با بیماریها، بهداشت محیط، آموزش بهداشت، آزمایشگاه) واکسینه گردند. (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)

۳- پرسنل شاغل در پایگاههای اورژانس ۱۱۵ با هماهنگی معاونت محترم درمان و ادارات مربوطه واکسینه گردند. (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)

۴- پرسنل مستقر در پایگاههای مراقبت بهداشتی مرزی (پایانه های مرزی زمینی، دریایی، هوایی) واکسینه گردند. (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)

۵- پرسنل شاغل در تیمهای واکنش سریع بهداشتی درمانی (از جمله پرسنل فنی عملیاتی بحران و بلایا) واکسینه گردند. (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)

۶- پرسنل سازمان دامپزشکی و سازمان حفاظت محیط زیست که در قسمت های مرتبط با پرندگان فعالیت می نمایند. (برابر معرفی نامه سازمان های مربوطه) واکسینه گردند. (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)

۷- بیمارانی که به هر علتی دچار ضعف سیستم ایمنی (Immunocompromised) هستند، بیماران مبتلا به کانسر، گیرندگان پیوند، دیالیزی، تالاسمی ماژور، سیکل سل تحت پوشش دانشگاهها با هماهنگی معاونت درمان و انجمن های مربوطه واکسینه گردند. (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)

- ۸- بیماران (HIV/AIDS) باهماهنگی مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری دانشگاه‌ها واکسینه گردند. (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)
- ۹- سالمندان ساکن در مراکز نگهداری سالمندان (دولتی)، معلولین جسمی حرکتی، معلولین عصبی عضلانی، معلولین ذهنی، بیماران روانی مزمن، کودکان بی سرپرست و زنان آسیب دیده اجتماعی باهماهنگی سازمان و ادارات کل بهداشتی واکسینه گردند. (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)
- ۱۰- واکسیناسیون سالمندان ساکن در مراکز نگهداری سالمندان در بخش خصوصی با هزینه شخصی و تامین واکسن از طریق بخش خصوصی انجام پذیرمی باشد.
- ۱۱- واکسیناسیون برای افرادی که در تماس خانگی و یا ارائه کننده خدمات به کودکان زیر ۵ سال و بالغین بالای ۵۰ سال که دارای مشکلات طبی هستند و در معرض خطر بالای عوارض شدید ناشی از آنفلوانزا هستند (ارائه خدمات Home Care) با هزینه شخصی و تامین واکسن از طریق بخش خصوصی انجام پذیرمی باشد.
- ۱۲- پرسنل نیروهای نظامی، انتظامی و امنیتی که در بخش ارائه خدمات بهداشتی درمانی فعالیت می نمایند و همچنین نیروهای ویژه با هماهنگی و معرفی اداره بهداشت و درمان نیروهای مذکور (با کسب نظر ستاد کل نیروهای مسلح) در صورت تامین واکسن از طریق بخش دولتی و با در نظر گرفتن دپوی موجود واکسینه گردند.
- ۱۳- پرسنل بهداشتی درمانی شاغل در سایر سازمان‌ها و ادارات دولتی با هماهنگی و معرفی نامه دستگاه مربوطه با در نظر گرفتن اولویت‌های ذکر شده در بند ۱ و ۲ دستورعمل، واکسینه گردند. (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)
- ۱۴- جامعه ایثارگران و جانبازان باتوجه به میزان واکسن و با اولویت گروه‌های دارای بیماری‌های مزمن، بیماری‌های تنفسی، شاغل در امور بهداشتی و درمانی و با هماهنگی ادارات کل بنیاد شهید و امور ایثارگران واکسینه گردند. (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)
- ۱۵- از نظر سنی کلیه افراد ۶ ماهه به بالا می‌توانند واکسن سالیانه آنفلوانزا را دریافت نمایند اما با توجه به محدودیت موجودی واکسن، اولویت سنی در افراد بالای ۵۰ سال، بخصوص افراد بالای ۶۵ سال و در گروه سنی ۶ ماه تا ۵۹ ماه می باشد. متقاضیان می‌توانند از طریق بخش خصوصی و با هزینه شخصی واکسن خود را تامین نمایند.
- ۱۶- بالغین و کودکان دارای بیماری‌های مزمن ریوی (منجمله آسم)، قلبی عروقی (بجز هیپرتانسیون)، کلیوی، کبدی، نورولوژیک، هماتولوژیک، غدد (منجمله دیابت ملیتوس)، اختلالات متابولیک نیز مشمول دریافت واکسن آنفلوانزا فصلی می‌باشند. (تامین واکسن از طریق بخش خصوصی و با هزینه شخصی) اولویت با گروه‌های زیرمی باشد:

۱. افراد مبتلا به دیابت تیپ I و تیپ II که عارضه دار شده‌اند. (تامین واکسن از طریق بخش خصوصی، با هزینه شخصی)
۲. مبتلایان به آسم و برونشیت مزمن شدید دارای سابقه بستری در بیمارستان در طی یکسال گذشته و تحت درمان دائم با کورتیکواستروئیدها (تامین واکسن از طریق بخش خصوصی، با هزینه شخصی)
۳. بیماری‌های ژنتیک منجر به ضعف ایمنی (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)
۴. افراد مبتلا به بیماری عصبی عضلانی ارثی و یا اکتسابی (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)
۵. بیماران مبتلا به ضایعات و آسیب‌های مغزی و طناب نخاعی، فلج مغزی، صرع، سکته مغزی، ناتوانی ذهنی، تأخیر رشد متوسط تا شدید (تامین واکسن از طریق بخش دولتی)
۶. بیماران دارای نقص و سرکوب ایمنی از جمله بیماران که توسط دارو دچار نقص ایمنی شده‌اند نیز مشمول دریافت واکسن آنفلوانزای فصلی می‌باشند. (تامین واکسن جهت بیماران بی‌بضاعت بستری در بخش دولتی از طریق سیستم دولتی و در بقیه بیماران بستری در بخش دولتی و بیماران بستری در بخش خصوصی از طریق بخش خصوصی و با هزینه شخصی خواهد بود)
- ۱۷- افراد در گروه سنی ۶ ماه تا ۱۸ سال که تحت درمان طولانی مدت با آسپیرین قرار دارند با توجه به اینکه در معرض خطر ابتلا به سندرم ری (Reye) متعاقب عفونت با ویروس آنفلوانزا هستند، مشمول دریافت واکسن آنفلوانزای فصلی می‌باشند. (تامین واکسن از طریق بخش خصوصی، با هزینه شخصی)
- ۱۸- افراد مبتلا به چاقی مفرط یا چاقی بیمارگونه (شاخص توده بدنی "BMI" مساوی یا بیشتر از ۴۰) مشمول دریافت واکسن آنفلوانزای فصلی می‌باشند. (تامین واکسن از طریق بخش خصوصی، با هزینه شخصی)
- ۱۹- طبق توصیه سازمان جهانی بهداشت با توجه به اینکه زنان باردار بالاخص آنهاییکه در فصل آنفلوانزا باردار هستند یا باردار می‌شوند جزو گروه‌های پرخطر محسوب می‌شوند و در معرض عوارض جدی آنفلوانزا هستند لذا بالاترین اولویت جهت دریافت واکسن آنفلوانزا را دارند. (تامین واکسن از طریق بخش خصوصی، با هزینه شخصی) در صورتیکه خانم باردار دارای بیماریهای مطرح شده در بندهای قبلی باشد مشمول شرایط آن بند خواهد بود.
- ۲۰- موارد منع مصرف واکسن آنفلوانزا شامل گروه‌های زیر می‌باشد:
  ۱. افراد دارای سابقه واکنش‌های آلرژیک شدید (نظیر آنافیلاکسی) به واکسن و یا هریک از اجزای واکسن
  ۲. افراد دارای حساسیت شدید به تخم مرغ (بروز کهیر شدید، تغییرات قلبی عروقی و افت فشارخون، دیسترس تنفسی، بروز علائم گوارشی و بطور کلی ایجادواکنش‌های نیازمند دریافت اپی نفرین یا مداخلات اورژانسی طبی)
- ۲۱- درگروه‌های زیر واکسن آنفلوانزا باید با احتیاط و با بررسی منافع و مضرات و صلاحدید پزشک

تجویز گردد:

۱. افراد دارای سابقه بیماری گیلن باره در طی ۶ هفته پس از دریافت واکسن آنفلوانزا قبلی
۲. در افراد دارای بیماری حاد متوسط یا شدید با یا بدون تب، باید تجویز واکسن تا بهبودی کامل به تعویق افتاد.
- ۲۲- تجویز واکسن غیرفعال آنفلوانزا همزمان با تجویز داروهای ضد ویروسی (به منظور درمان یا پیشگیری) منعی ندارد.
- ۲۳- تزریق واکسن غیرفعال آنفلوانزا همزمان ولی در محل متفاوت با سایر واکسن‌ها، منعی ندارد و تداخلی در ایجاد ایمنی زایی واکسن‌های مذکور نمی‌نماید.
- ۲۴- تجویز واکسن غیرفعال آنفلوانزا در زنان شیرده منعی ندارد.
- ۲۵- ارائه آموزش به گیرندگان واکسن در زمینه گزارش عوارض ناشی از واکسیناسیون ضروری است.
- ۲۶- لازم است آمار واکسیناسیون انجام شده در فرم‌های عملیاتی مربوطه تکمیل و گزارش گردد.
- ۲۷- ضرورت دارد نسبت به گزارش عوارض جانبی ناخواسته ناشی از واکسن و واکسیناسیون (AEFI) طبق دستور عمل‌ها و در فرم‌های عملیاتی مربوطه اقدام گردد.
- ۲۸- واکسن آنفلوانزا باید در دمای ۸-۲ درجه سانتیگراد در طبقه میانی یخچال و بدور از یخ زدگی نگهداری شود. (در صورت یخ زدگی واکسن باید دور ریز گردد).
- ۲۹- صدور و ثبت سابقه واکسیناسیون در کارت واکسیناسیون آنفلوانزا و دفاتر ثبت واکسیناسیون به منظور ثبت سوابق و پیگیری عوارض ناخواسته الزامی می‌باشد. (نمونه کارت مذکور قبلاً ارائه و توزیع گردیده است)
- ۳۰- به کلیه مسافری که قصد سفر به سایر کشورها را دارند جهت کاهش خطر ابتلا به آنفلوانزا توصیه می‌شود حداقل ۲ هفته قبل از سفر نسبت به انجام واکسیناسیون آنفلوانزا اقدام نمایند. (تامین واکسن از طریق بخش خصوصی، با هزینه شخصی)
- ۳۱- توصیه می‌شود در حالت مطلوب واکسیناسیون آنفلوانزا قبل از شروع فصل آنفلوانزا در جامعه (تا پایان مهر ماه) انجام شود.
- ۳۲- طبق آخرین توصیه ACIP (Advisory Committee on Immunization Practices-United States, 2017-18 Influenza Season) برای ایجاد پاسخ ایمنی مطلوب در کودکان بین سنین ۶ ماه تا کمتر از ۹ سال (۸ سال و ۱۱ ماه ۲۹ روز) که تا قبل از ۱ جولای ۲۰۱۷ (۱۰ تیرماه) کمتر از ۲ دوز واکسن دریافت کرده‌اند (در یک فصل یا فصول متوالی) می‌بایست ۲ دوز واکسن به فاصله حداقل ۴ هفته تجویز شود و در صورتیکه تا قبل از ۱ جولای ۲۰۱۷ حداقل ۲ دوز و یا بیشتر واکسن آنفلوانزا دریافت نموده باشند یک دوز واکسن آنفلوانزا در سال جاری دریافت نمایند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۴۵/۱۱۵۴۳
تاریخ: ۱۳۹۶/۰۷/۱۵
پیوست ندارد

۳۳- میزان دوز واکسن آنفلوانزا برای کودکان ۶ ماه تا ۳۵ ماه ۰.۲۵ میلی‌لیتر و برای کودکان ۳۶ ماه و بزرگتر همانند بالغین ۰.۵ میلی‌لیتر می‌باشد که می‌بایست بصورت عضلانی و ترجیحاً در عضله دلتوئید (برای کودکان کوچکتر از ۳ سال در سطح قدامی خارجی عضله ران) تزریق شود.

۳۴- میزان دوز واکسن در بالغین و بزرگسالان ۰.۵ میلی‌لیتر می‌باشد که می‌بایست بصورت عضلانی و ترجیحاً در عضله دلتوئید تزریق شود.

دکتر محمدمهدی گویا
رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر

